

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И ПОЛИТОЛОГИИ

Қазақстан 2050

V ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 3-13 сәуір 2018 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 9-12 сәуір, 2018 жыл

2 ТОМ

V МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 3-13 апреля 2018 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 9-12 апреля 2018 года

ТОМ 2

V INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 3-13 April 2018

MATERIALS

International Scientific Conference of
Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 9-12, 2018

Volume 2

Қоғамдық қатынастардағы терең өзгерістер қоғам санасындағы, жекелей алғанда құқықтық санадағы өзгерістерге себеп болды.

Сауалнамаға қатысқандардың көп бөлігі үшін, олар үшін бүгінгі таңда негізгі құқықтар болып қауіпсіз өмір, денсаулықты сақтау және тегін медициналық көмек құқығы, адам ар-ожданын сақтау құқығы, аналық пен дұрыс өмір үшін кіріс құқығы саналған. Жалпы алғанда, өмір сүрудің қажетті деңгейін қамтамасыз ететін экономикалық құқықтар алға шыққан, ал қоғамды демократияландыруды қамтамасыз ететін құқықтарға аса мән берілмеген. Бұл құқықтар игілікті өмірдің физикалық тұсын қамтиды, алайда рухани тұсына да қатысы бар, дәл осы құқықтар бұзылып жатыр және бұзылудың қаупі тонуде.

Бүгінгі таңда қылмыс осуде, Қазақстан халқының көп бөлігінің өмір сүру деңгейі төмен, құқық бұзушылық жиі орын алады, еңбекпен қамту мен дұрыс төлемақы кепілдігі жоқ. Өкінішке орай, әлі күнге дейін Қазақстанда заң адамдардың әрекетін қадағалайтын, олардың әрекеттерінің шетін анықтайтын, олардың заңды мүдделерін қорғайтын нақты қызмет етіп отырған құқықтық кеңестік орнаған жоқ. Қазір ақша, биліктік орын, туыстық қатынас және т.б. күші басымдырақ болып отыр. Адамның жоғарғы шепі немесе жеке байланыстары заңның алдында көлбегейлеп жүруге мүмкіндік беретін жағдайлар қаншама. Шенеушілердің заңсыздық пен паракорлықпен күресі аса нәтижелі емес. Осының барлығы адам құқығы мен бостандығының құнын көк тиын етеді. Құқықтық қорғау жүйесін бекіте түсу қажет. Құқықты қамтамасыз ету жүйесін біртіндеп халықаралық стандарттарға сәйкес ету қажет[6].

Қазіргі кезеңде жасоспірімдер арасында құқықтық тәрбие жұмысы белсенділікпен жүргізіліп жатса да, тәртіп бұзушылар саны күннен-күнге өсуде. Сондықтан мәдениет, ойын-сауық, спорт және туризм мекемелерінің, әлеуметтік қауіпті жағдайда тұрған кәмелетке толмағандарды қорқытқыш, техникалық, спорт және т.б. үйірме, секцияларында үйренуге тарту, оларды отандық және дүниежүзілік мәдениет құндылықтарына баулу басты бағдарлама болуы тиіс. Сонымен қатар жасоспірімдердің құқықтық сауаттылығын көтеру жұмыстарын белсенді жүргізу керектігі аян. Дегенмен біздің қоғамда қылмыс бой берместей етек алып кетті деуге тағы болмайды. Азаматтарымыздың басым көпшілігі дұрыс өмір сүреді, балаларын жақсы тәрбиелейді, өзіне және қоғамға пайдасын тигізіп, еңбек етеді, білімдерін көтереді. Бірақ қылмыстың қауіпті екені соншалық, бір адам жасаған қылмыстың зардабы басқа бір адамға немесе адамдар тобына зиян келтіріп, оларды қайғы-қасіретке ұшыратуы мүмкін. Сондықтан қылмысқа қарсы күрес тек қана құқық қорғау органдарының ісі деп түсінбеу керек. Ол өзгермелі, құбылмалы қоғамда өмір сүріп отырған барлық көзі ашық азаматтардың басты адамгершілік парызына айналуы тиіс.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Н. Назарбаев, «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру», Алматы, 13 сәуір. 2017 жыл
2. Г. Исакова, Н. Ғазизова, А. Сембаева, Қазақстан Республикасындағы адам құқығы, оқу құралы, Астана, 2008 ж. 9-бет.
3. Terre Sayag A. Connaissance et conscience du droit in Travaux du colloque de sociologie juridique franco - soviétique.
4. Podgorecki A. Legal Consciousness as a Research Problem, European Yearbook in Law and Sociology, 1977. Kurczewski Prawo w społeczeństwie. - Warszawa. 1976.
5. Kulesar K. La connaissance du droit en Hongrie. Année sociologique.
6. Каратаева А.М. КазҰУ хабаршысы. Алматы, №5 2015

ОСОБЕННОСТИ ПРОГРАММЫ МВА И DBA НА ПРИМЕРЕ БИЗНЕС ШКОЛ ALMAU И UIB ГОРОДА АЛМАТЫ

Махмутов А. Э.

КазНУ имени аль-Фараби

к. психолог. н., и. о. доцента

кафедры общей и прикладной психологии

г. Алматы

e-mail: amakhmutov22@gmail.com

Роль бизнес образования является приоритетной для современного бизнес сообщества, топ-менеджмента и руководителей среднего звена. Развитие бизнес образования в Казахстане осуществляется в рамках образовательных программ MBA и DBA. Реализация образовательных программ MBA и DBA осуществляется при Бизнес школах ВУЗов Республики Казахстан, таких как: KIMEP, NarXoz, UIB, AlmaU (ранее МАБ), Туран, КазНУ имени аль-Фараби, КБТУ и КазНИТУ им. К. И. Сатпаева. MBA – магистратура, срок обучения 2 года, по специальности 6M052000. DBA – докторантура, срок обучения 3 года, по специальности 6D052000 «Деловое Администрирование».

Что же даст MBA и чем она отличается от традиционных программ обучения в профильной магистратуре и PhD-докторантуре? Во-первых, это бизнес образование, ориентированное на менеджмент (руководящий состав). Требования для зачисления на программу MBA, это наличие высшего образования, опыт работы от 3-х лет на позиции руководителя и руководящих должностях. Вторых, это удобный формат обучения, который построен, реально без отрыва от производства и основной работы слушателей, обучающихся на программе MBA. В-третьих, на программе MBA, преподают преподаватели-практики из бизнеса, государственных структур управления, банковской сферы, что является наиболее показательным критерием и особенностью программ MBA, так как основной акцент отводится на практику, спроектированные кейсы под бизнес процессы и командную работу. В-четвертых, это использование современных методик обучения с применением вебинаров, модульно-дистанционной формы обучения, и обучение в модульном формате, помимо классического вечернего формата.

Одной из самых сильных Бизнес школ на сегодняшний день является Высшая школа Бизнеса Университета AlmaU (ранее МАБ), которая обучает на программах MBA и DBA. Преимуществом Высшей школы Бизнеса AlmaU, является то, что она одной из первых, а точнее второй, после Бизнес школы университета КИМЕР, начала обучать курсам MBA в 1997 году, ориентированных на руководителей, банкиров, финансистов и бизнесменов. Университет КИМЕР, начал обучать по программе MBA с 1996 года.

Первый выпуск дипломированных специалистов Международной Академии Бизнеса (ныне AlmaU Алматы Менеджмент Университет), был произведен в 1999 году. Выпуск же специалистов по дипломам Государственного образца МОН РК, в Бизнес школах МАБа, UIB, КазЭУ им. Т. Рыскулова (ныне NaгXoz) и КИМЕР был в 2003 году. Позднее были открыты Бизнес школы в КБТУ, КазНИТУ им. И. Сатпаева и университета Туран. С 2016 года в КазНУ им. аль-Фараби на факультете Высшей школы Бизнеса, при кафедре Менеджмента и маркетинга была открыта и реализуется программа MBA. Отличительной особенностью Высшей школы Бизнеса AlmaU, является высокий спектр образовательных программ MBA, «Executive MBA» и наличие DBA. Образовательные программы MBA, помимо классических специализаций, таких как: финансы, менеджмент и маркетинг, включают в себя обучение по направлениям: корпоративный менеджмент, государственное управление и менеджмент в общественном здравоохранении.

Высшая школа бизнеса AlmaU охватывает более 70% рынка обучения на программах MBA и DBA. Обучение предлагается, как в классическом вечернем, модульно-дистанционном и очно-дистанционном форматах. Она является единственной Школой Бизнеса в Казахстане, получившая международную аккредитацию Association of MBAs (AMBA).

Уникальной является MBA программа AlmaU, построенная в модульно-дистанционном формате. Уникальность заключается в том, что слушатели программ MBA и DBA обучаются три-четыре раза в неделю, один раз в месяц. Так дни обучения выпадают на пятницу, субботу и воскресенье – целые дни, как правило с 09.00 утра и до 19.00 вечера. Атмосфера проведения занятия, это командная работа, вместе с тьютором, полное погружение в образовательный процесс, совместное рассмотрение и решение бизнес кейсов, аналитическая работа, где каждый может раскрыть себя, научить и научиться новому. Все занятия выстроены с использованием и передачей практических знаний преподавателя слушателям MBA. В них активно задействованы все необходимые электронные и интернет средства, активно применяется интерактивная доска. Весь лекционный материал предоставлен в виде презентаций и раздаточный кейсов.

Для зачисления в Высшую школу Бизнеса AlmaU, претендент должен иметь высшее образование, наличие диплома о высшем образовании обязательно, для всех желающих поступить на MBA. Опыт работы на руководящей должности не менее трех лет. При зачислении на программу MBA, соискатель сдает вступительный экзамен по дисциплине «Менеджмент» и проходит собеседование у декана бизнес школы. Срок обучения на программе MBA – 2 года, форма обучения вечерняя, очно-дистанционная.

После завершения образовательной части программы, слушатели MBA, защищают диссертационные проекты и сдают Государственные экзамены ГАК. По окончании обучения на программе MBA, слушателям предоставляется степень магистра бизнес администрирования и диплом Университета Государственного образца МОН РК и сертификат AMBA.

Также в бизнес школе AlmaU, представлены двух дипломные программы обучения с ВУЗами партнерами и реализуется программа DBA (докторантура бизнес образования). Для обучения на программе DBA, необходимы степень MBA, либо кандидата наук, PhD доктора, обязательно опыт работы на руководящей должности от 10 лет и выше, характеристика с места работы. Срок обучения на программе DBA – 3 года, по окончании обучения представляется степень доктора бизнес администрирования.

Помимо программ MBA, «Executive MBA» и DBA, при бизнес школе проводятся корпоративные тренинги очного формата и выездные обучающие семинары, для компаний по направлениям: финансы, менеджмент и маркетинг. Особенностью программ MBA и DBA, является обучение по направлениям «Менеджмент в общественном здравоохранении», для медицинских работников и врачей, а также «Государственное управление», для руководителей государственных структур.

Особенностью Бизнес школы UIB, является, то что она использует, наряду с классическими вечерним занятиями и обучение посредством электронного вебинарного обучения в дистанционном формате, позволяющее одновременно обучать большое количество слушателей, с городов РК, а также слушателей MBA, находящихся в служебных командировках за пределами Казахстана. Обучение на вебинарах выстроено по аналогу Skype on-line конференции, где каждый слушатель, через монитор компьютера, посредством интернет связи, в реальном режиме видит преподавателя и присутствует на лекции, так же, как и преподаватель видит всех подключенных к вебинару слушателей.

Слушатели программы MBA UIB, обучаются по специальности «Деловое Администрирование» со специализациями: финансовый менеджмент, стратегический менеджмент и управление маркетингом. У Бизнес школы MBA UIB, помимо Алматы, есть два представительства в городах Астана и Актобе, слушатели которых обучаются на MBA программе дистанционно, через Вебинар- конференции.

Академический календарь Бизнес школы UIB, отличается от классической, вместо семестров, программа обучения выстроена по принципу триместров, с промежуточными двух недельными каникулами, между кварталами обучения. По окончании, слушатели защищают диссертационный проект и сдают государственные экзамены.

И в бизнес школе UIB и в Высшей школы бизнеса AlmaU, активно применяется и используется образовательный портал программы, куда размещаются презентационные лекции, силлабус, раздаточный материал, кейсы для выполнения и видео лекций. Каждый слушатель программ MBA и DBA, имеют постоянный доступ к порталу и общение с преподавателем посредством чата и скайп сессии. Все выполненные задания и решенные кейсы, прикрепляются на портал слушателями и отправляются преподавателю на проверку, через портал преподаватель оценивает слушателей и аттестует их.

Особенности программ MBA университета КИМЕР:

1. Программа EMBA университета КИМЕР для управленческих кадров, данная программа рассчитана на менеджеров среднего звена и руководителей, имеющих потенциал к дальнейшему росту. Данная программа EMBA основана на североамериканской модели образования и разработана для расширения стратегических и глобальных перспектив бизнеса и развития участниками программы широкого спектра лидерских и управленческих навыков предпринимательства.

В ноябре 2012 г. Программа EMBA была аккредитована на пять лет международными агентствами: австралийским – Азиатский форум по бизнес-образованию /AFBE/ на Уровне 3 (Полный Международный) и европейским – Фонд аккредитации международных программ по бизнес-администрированию /FIBAA/.

2. Программа MINI MBA направлена на получение основных предпринимательских знаний, навыков и бизнес-компетенций. Программа MINI MBA в АО «Университет КИМЕР» является единственной профессиональной программой в Республике Казахстан, имеющую Международную Аккредитацию FIBAA.

Особенность Бизнес школы программ MBA КазНУ им. К.И. Сатпаева заключается в разработке концептуальной модели бизнес-образования на основе компетентностного подхода, где в частности были проведены опытно-экспериментальные работы по оценке эффективности предлагаемого подхода. Новизна проведенной работы заключается в разработке методологии и методики построения модели компетенций персонала компаний реального сектора экономики. Внедрены и успешно реализуются такие учебные программы MBA, как: «Стратегический менеджмент» и «Управление нефтегазовым бизнесом».

Программа MBA Бизнес школы КБТУ в области финансов направлена на подготовку слушателей программы, для успешной карьеры в финансовых и инвестиционных институтах.

Отличительной особенностью программ MBA КазНУ имени аль-Фараби, является подготовка менеджеров высшего и среднего управленческого звена на программе MBA по специализациям MBA- «менеджмент», MBA- «экономика» и MBA- «финансы». Цель программы – подготовка профессиональных менеджеров, приобретение новых знаний о бизнесе, выработка компетенций по их применению, формирование способности к управлению в условиях перманентных изменений, что позволит развить стратегическое мышление и лидерские качества. Программа полностью соответствует государственным требованиям, а также международным образовательным стандартам, проводится в сотрудничестве с зарубежными университетами, ведущими аналогичные программы.

Программа MBA Бизнес школы университета Туран заключается в совместной с МГУ имени М.В. Ломоносова, реализуемой программы по «Стратегическому маркетингу». Данная программа MBA имеет международную (AACSB) и российскую государственную аккредитацию МГУ им. М.В. Ломоносова. Особенностью программы MBA заключается в модульной форме обучения, которая предусматривает – 4 модуля в Алматы, 1 модуль в МГУ им. М.В. Ломоносова, 1 выездной модуль в зарубежном вузе-партнере.

По окончании обучения выпускники программы получают: Диплом Московского государственного университета им. М.В. Ломоносова и зарубежные сертификаты Высших школ Бизнеса – Университета г. Зальцбург (University of Salzburg Management Business School, SMBS), Германия; Международной школы менеджмента (International School of Management, ISM), Германия; Школы бизнеса Миланского политехнического университета (Politecnico di Milano School of Management, MIP), Италия; Университет Санкт-Галлен (University of St. Gallen), Швейцария; Сертификат International Leadership Institute (Алматы, Казахстан) и др.

PS: Статья авторская, без списка литературы

СТУДЕНТТЕРДІҢ МЕДИАҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТӘЖІРИБИЕСІ

Таженова Г.С.

докторант

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы қаласы karakulovagulshara@bk.ru

Қазіргі педагогика «шарттарды» оқу үрдісінің табыстылығын қамтамасыз ететін факторлар мен оның компоненттерінің жиынтығы ретінде түсіндіреді. Сондай-ақ, шарттарды қандай да болмасын педагогикалық үрдістер жүретін орта ретінде қарастыру қабылданған. Педагогика бойынша ақпараттық дереккөздерді талдау, бізге жалпы педагогикалық шарттарды – оқыту және тәрбиелеу үрдісінің табысты, қолайлы жүруіне ықпал ететін факторлар, мән-жайлар, компоненттер, алғы шарттар мен шаралар жиынтығы деп түсінілетіндігін көрсетті (Л.П. Качалова, И.Е. Пискаревса, А.С. Белкин, Т.Ф. Шошакова, С.Н. Ресина, И.А. Шаршов, Н.М. Яковлева, О.Р. Эргардт және т.б.).

Студенттер медиақұзіреттілігін қалыптастырудың педагогикалық шарттарын анықтау мен тегіндеу, зерттеудің терминологиялық аппаратына талдау жүргізу мен нақтылауды талап етеді. Оларға: «ақпараттық қоғам», «манипуляция», «медиа манипуляция», «медиақұзіреттілік», «медиабілім» атады.

Сонымен, қарастырылып отырған мәселенің негізгі ұғымдарын талдауға көшсек.

1980-ші жылдары ғылыми-техникалық революцияның қарқынды даму әсерінен ақпараттық қоғам теориясы дами бастады. Бұл теория ақпаратты жасауды, тарату мен тұтынуды қоғамдық экономикалық қызметінің басымды саласы ретінде қарастырылды. Онда экономикалық ақпараттық секторының ролі арттырылып, құнның ақпараттық теориясы – құнның еңбек теориясына қарама-қарсы қойылып, «Ақпараттық қоғам» термині қоғамдық формацияның ерекше түрін, адами өркениеттің жаңа даму кезірін белгілеу үшін қолданылды. Бұл бағыттың ең жарқын өкілдері А.Турен, П.Серван-Шрайбер, М.Понятовский (Франция); М.Хоркхаймер, Ю.Хабермас, Н.Луман (Германия); М.МакЛюэн, Д.Белл, А.Тоффлер (США); Д.Масунда (Жапония) болып табылады.

Ақпараттық қоғамда қалыптастырудың негізгі шарты ретінде, жаһанда ауқымды әрекет ететін жоғары технологиялық ақпараттық желілер қарастырылады. Коммуникациялардың жаңа түсіндірмесі, коммуникация – адамдар байланысы мен ақпарат алмасуының жаңа құралдары мен формалары, адамдардың диалогтардағы белсенді рухани қарым-қатынас түрлерін зерттеуді көрсете отырып, олардың техникалық байланыс құралдары мен ақпараттық алмастыруын жүзеге асыру жағынан қарастыру аясын асырып жібереді.

Ғалымдардың ақпараттық қоғам мәні туралы әртүрлі қозғалыстарын талдай отырып, даму негізі материалдық өнім емес, озық ақпараттық технологиялар, яғни ақпараттық базасында білім мен ақпарат өнімі жасайтын қоғам, деп түйіндеуге болады. Ақпарат – қоғамның ерекше тауары, негізгі әлеуметтік құндылығына жатады. Өйткені, ақпараттық алмасуда, адамдардың байланысы мен диалогы арқылы рухани қарым-қатынас түрлері жүзеге асырылады. Ақпараттық қоғам феномені жеткілікті түрде тәптіштеп сипатталғанына қарамастан, осындай қоғамда жастарды өмірге бейімдеу міндеті өзекті болып қала бермек.

Манипуляция дегеніміз, адамның ниетіне қарсы мақсатты түрде белгілі бір әрекеттерге мәжбүрлейтін, психологиялық тәсіл болып табылады. Бұл ретте, әсер ету ашық емес, жасырын